

Duiding Pinksteren 24 mei 2026

Zo'n tien dagen geleden mocht ik hier de viering van hemelvaart voorgaan. In de duiding reflecteerde ik over de hemel. De korte bezinning van Geert de Kockere zette ons met onze twee voeten op de grond: 'Kijk hier, zei hij, hier kan de hemel tussen. En hij hield zijn armen een mensbreedte uiteen.'

Vandaag sta ik hier weer op het hoogfeest van Pinksteren. Het komt van hierboven. 'Geest van hierboven' zullen we horen in het lied van Stef Bos tijdens de communie.

Zoals God de eerste mens de levensadem inblaast in het Genesisverhaal, zo blaast Jezus op de opstandingsdag nieuwe levensadem in de leerlingen. Hiermee ontvangen ze heilige Geest: de Geest die hen in beweging zet en hen voortdrijft. Diezelfde Geest inspireert ons en vuurt ons aan, zo zingen we in menig Pinksterlied.

Maar hoe vertaal ik dat naar mijn, naar ons leven toe?

Elk tijd kent zijn tijdsgeest. Ik betrap me erop het woord 'geest' te gebruiken. Kan de beeldcultuur van deze tijd me helpen om het begrip 'geest' te vatten? Want hoe moet ik mij de Geest van God voorstellen? Geestverschijningen, spoken, witte wieven, griezels van Halloween? In het Hebreeuws staat er *ruach*, een vrouwelijk woord dat 'ademtocht', 'windvlaag', zelfs 'storm' betekent. Een andere vertaalkeuze heeft betrekking tot vogels. Op afbeeldingen, schilderijen wordt de geest vaak voorgesteld als een duif naar het evangelie van Matheüs: "Nadat Jezus gedoopt was, steeg hij terstond uit het water. En zie, daar ging de hemel open en Hij zag de Geest Gods neerdalen in de gedaante van een duif en over zich komen; en een stem uit de hemel sprak: "Dit is mijn Zoon, mijn veelgeliefde, in wie Ik welbehagen heb."

Ik lijk niet verder te komen met die beelden. Ik zoek inspiratie. Ik wil geïnspireerd worden. Verrassend... de betekenis van het woord 'inspiratie'. Inspiratie komt van het Latijnse in-spirare, wat letterlijk "inblazen" of "inboezemen" betekent.

In de moderne context wordt inspiratie vaak gebruikt als synoniem voor ideeën hebben, ingeving of motivatie. Het kan iets zijn dat je aanzet om te handelen, te creëren of na te denken over nieuwe mogelijkheden.

Het woord spirit komt van het Latijnse spiritus, wat "adem" of "levensadem" betekent, en beschrijft de innerlijke vonk die iemand drijft of de energie die men meeneemt in wat men doet. In het dagelijks gebruik verwijst het vaak naar enthousiasme, motivatie of teamgevoel. Synoniemen zijn onder andere geestdrift en fut.

Zoals Jezus met Pasen opstond, zo mogen de leerlingen met Pinksteren opstaan. Dat Jezus over zijn leerlingen blaast vinden we alleen bij de evangelist Johannes terug. Hij laat Pasen en Pinksteren op één dag vallen. De verrezen Heer laat hen opstaan, de leerlingen komen opnieuw tot leven. De Geest is een kracht die hen niet alleen raakt, maar hen ook omvormt en richting geeft.

Heel wat mensen hebben in hun leven een diepgaande verandering meegemaakt die hen in beweging heeft gezet. Ik denk aan Augustinus die een toegewijde

theoloog werd, Franciscus die zijn rijkdom en status opgaf om een eenvoudig leven van eenvoud en dienstbaarheid te leiden, Frère Roger, aan Moeder Theresa, Jeannne Devos en zovele minder bekende of anonieme mensen die geïnspireerd werden, of worden door de pinkstergeest.

De Geest beweegt en inspireert vooral in creatief werk. Vele kunstenaars ervaren hun creativiteit als een spirituele kracht die hen leidt en stuurt.

Maar deze kracht, deze diepe overtuiging beperkt zich niet alleen tot kunst; het is ook een drijvende kracht achter historische bewegingen die de wereld hebben veranderd.

Grote burgerrechtenbewegingen zoals die van Martin Luther King Jr., werden gevoed door een overweldigend besef van gerechtigheid en waarheid. Opstanden in bezette gebieden en landen werden gedragen door een onverwoestbare geest van verzet. Deze kracht overstijgt tijd en plaats en is altijd aanwezig in hen die weigeren zich neer te leggen bij onrecht.

Elke tijd kent zijn eigen tijdsgeest. De uitdaging is om die ideeën en denkwijzen te kiezen die ons verheffen en ons inspireren tot een betere wereld. Er is dus nog werk aan de winkel want er bestaat nog heel wat onrecht. Op één of andere manier, door moderne technieken en media zijn we vaak ongewild getuige van onmenselijke situaties in de wereld.

Vinden we in onze geest kracht en moed om onze ervaringen te delen, om te laten zien dat de mens in staat is om het goede te doen? Ook al lijkt het op wereldschaal maar een peulschil?

Pinksteren daagt ons uit om stil te staan bij onze eigen roeping en kracht.

Welke uitdaging zie je voor jezelf?

Waardoor worden wij bewogen?

Welke geest drijft ons voort?

Ik wens jullie tijd, inspiratie, enthousiasme, fut, motivatie en levensadem om opnieuw richting te vinden in je leven, om je leven met overtuiging te hervormen, om je 'werk' hier op aarde met hart en ziel voort te zetten.

Met de woorden van Meister Eckhart wil ik eindigen:

'God is er pas als Hij de mogelijkheid krijgt zich te manifesteren, zoals vuur pas ontvlamt als er brandbaar hout beschikbaar is.'

Ik hoop dat jullie in deze viering brandbaar hout vinden, en maar een vonkje nodig hebben, want één luciferstreek is genoeg om brand te veroorzaken.

(aansteken van lucifer aan luciferdoosje en even laten branden)